

Súd: Okresný súd Malacky
Spisová značka: 4C/373/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1614213513
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Malinowska
ECLI: ECLI:SK:OSMA:2016:1614213513.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Malacky samosudkyňou JUDr. Vierou Malinowskou v právnej veci navrhovateľa Quantum Credit a.s., Tomášikova 23/A, 821 01 Bratislava, IČO : 47 248 980, zastúpený PERSPECTA Legal, s.r.o., Ružová dolina 25, 821 09 Bratislava, IČO : 36 668 745, proti odporcovi G., nar. XX.XX.XXXX, XXXXX X., o zaplatenie 515,13 € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Odporca je p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľovi sumu 121,18 €, spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 63,52 € od 26.12.2011 do zaplatenia, vo výške 9 % ročne zo sumy 57,66 € od 26.01.2012 do zaplatenia, všetko do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

V prevyšujúcej časti súd návrh z a m i e t a.

Odporcovi súd náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

Dňa 19.12.2014 doručil navrhovateľ tunajšiemu súdu návrh na začatie konania, ktorým sa voči odporcovi domáha zaplatenia sumy 515,13 € s príslušenstvom titulom poskytnutých telekomunikačných služieb a zmluvnej pokuty.

V návrhu uviedol, že dňa 20.11.2013 spoločnosť Slovak Telekom, a.s., so sídlom Karadžičova 10, Bratislava, IČO: 35 763 469 ako postupca na jednej strane (ďalej len ako „právny predchodca“) a on ako postupník na strane druhej uzavreli zmluvu o postúpení pohľadávok, predmetom ktorej bol odplatný prevod pohľadávok uvedených v prílohe tejto zmluvy vrátane pohľadávky voči odporcovi. Odporca ako záujemca uzavrel dňa 21.11.2011 s jeho právnym predchodcom ako poskytovateľom v zmysle § 43 zákona č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov zmluvu o pripojení, predmetom ktorej bolo poskytovanie elektronickej komunikačnej služby jeho právnym predchodcom odporcovi ako účastníkovi, program PODLA SEBA 3 NAJ, predmetom dodatku k zmluve bolo poskytnutie zľavy na využívané služby alebo zariadenie Samsung Galaxy YS5360 v lehote viazanosti 24 mesiacov. Právny predchodca navrhovateľa vystavil odporcovi faktúru č. 7112496554 splatnú dňa 25.12.2011 na sumu 228,52 €, faktúru č. 7200282851 splatnú dňa 25.01.2012 na sumu 57,66 €, faktúru č. 7211407562 splatnú dňa 25.11.2012 na sumu 248,95 €. Odporca zmluvu porušil tým, že faktúry nezaplatil, resp. nedobíjal si zmluvne dohodnutý kredit, preto navrhovateľ vyúčtoval zmluvnú pokutu. Nezaplatením faktúry v lehote splatnosti sa odporca dostal do omeškania podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

Odporca sa k návrhu nevyjadril.

Podľa ustanovenia § 115a ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) pojednávanie nie je potrebné nariaďovať v drobných sporoch.

Podľa § 200ea O.s.p., ak v priebehu konania dosiahne predmet konania sumu 1000 Eur, od toho okamihu ide o drobný spor.

V prejednávanej veci súd podľa § 115a ods. 2 O.s.p. vyhlásil rozsudok bez nariadenia pojednávania, pretože ide o drobný spor. Podľa § 156 ods. 3 O.s.p., miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku oznámil súd na svojej úradnej tabuli dňa 19.01.2016.

Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi : Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa, Zmluvou o pripojení, vrátane Dodatku k zmluve, predloženými faktúrami, keď zistil tento skutkový a právny stav:

Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 20.11.2013 spoločnosť Slovak Telekom, a.s., so sídlom Karadžičova 10, Bratislava, IČO: 35 763 469, ako postupca na jednej strane (ďalej len ako „právny predchodca“) a navrhovateľ ako postupník na strane druhej uzavreli postúpil postupník pohľadávky z neuhradených komunikačných služieb svojich zákazníkov na navrhovateľa, o.i. predmetom zmluvy bol aj odplatný prevod pohľadávok uvedených v prílohe tejto zmluvy vrátane pohľadávky voči odporcovi v celkovej výške, ktorá zodpovedá výške žalovanej istiny.

Zo zmluvy o pripojení zo dňa 21.11.2011 a jej Dodatku zo dňa 21.11.2011 súd zistil, že bola uzavretá medzi spoločnosťou Slovak Telekom, a.s., so sídlom Karadžičova 10, Bratislava, IČO: 35 763 469 ako užívateľom na druhej strane podľa § 43 a nasl. Zákona č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov. Odporca túto zmluvu uzatvoril ako fyzická osoba - nepodnikateľ; na základe zmluvy o pripojení sa poskytovateľ zaviazal pre odporcu dodávať telekomunikačné služby dojednané v tejto zmluve; tiež poskytovateľ na základe tejto zmluvy o pripojení poskytol odporcovi SIM kartu za účelom umožnenia prihlásenia sa odporcu do siete poskytovateľa a za účelom používania služieb v programe „PODLA SEBA NAJ 3 v dohodnutej dobe viazanosti 24 mesiacov“. SIM karte bolo pridelené telefónne číslo XXXXXXXXXX. Právny predchodca navrhovateľa poskytol odporcovi mobilný telefón Samsung Galaxy YS5360 za zľavnenú cenu 1 €.

Odporca sa v čl. 2 zmluvy zaviazal riadne a včas plniť všetky povinnosti vyplývajúce zo zmluvy, dodatkov k zmluve a všeobecných podmienok, najmä riade a včas platiť cenu za aktiváciu a poskytovanie služieb, že po dobu viazanosti, ktorá bola dohodnutá v trvaní 24 mesiacov (tabuľka č. 1) nepožiadala o vypojenie SIM karty z prevádzky a že sa nedopustí takého konania a ani neumožní také konanie, na základe ktorého by poskytovateľovi vzniklo právo zrušiť zmluvu o pripojení odstúpením od nej alebo právo vypovedať zmluvu o pripojení z dôvodov porušenia povinností zo strany odporcu (bod 2 dodatku k zmluve); v prípade porušenia zmluvných povinností zo strany odporcu (najmä hociktorej povinnosti uvedenej v bode 1 b, 2 a 3 dodatku, alebo v článku 3 bod. 3.6 všeobecných obchodných podmienok alebo v článku 5 bod 5.2 písm. a/ až c/ všeobecných podmienok) a následného vypojenia SIM karty zo strany poskytovateľovi strany dojednali povinnosť odporcu uhradiť poskytovateľovi zmluvnú pokutu v sume 248,95 €, pričom zaplatením akejkoľvek zmluvnej pokuty nemalo zaniknúť právo poskytovateľa na náhradu škody v plnom rozsahu, ktorá mu vznikla porušením povinností, na ktorú je viazaná zmluvná pokuta a odporca sa súčasne zaviazal uhradiť poskytovateľovi náhradu škody presahujúcu sumu zmluvnej pokuty.

Z predloženej zmluvy o pripojení ani všeobecných obchodných podmienok súd nezistil dojednanie akejkoľvek zmluvnej pokuty pre prípad porušenia zmluvných povinností na strane poskytovateľa služieb.

Faktúrou č. 7112496554 splatnou dňa 25.12.2011 na sumu 228,52 €, vyúčtoval právny predchodca navrhovateľa odporcovi poskytnuté telekomunikačné služby v sume 52,9338 €, navýšené o príslušnú sadzbu DPH 20 % v sume 10,59 €, faktúra ďalej obsahuje položku v sume 165 € vyúčtovanú s názvom „Iné platby“, na ktorú sumu nie je účtovaná DPH.

Faktúrou č. 7200282851 splatnou dňa 25.01.2012 na sumu 57,66 € vyúčtoval právny predchodca navrhovateľa odporcovi poskytnuté telekomunikačné služby v sume 48,0462 €, navýšené o príslušnú sadzbu DPH 20 % v sume 9,61 €.

Faktúrou č. 7211407562 splatnou dňa 25.11.2012 na sumu 248,95 € (uplatnenej bez DPH) vyúčtoval právny predchodca navrhovateľa odporcovi zmluvnú pokutu bez uvedenia povinnosti za porušenie ktorej pokutu uplatňuje.

Podľa ustanovenia § 44 ods. 1 zák. č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách zmluvou o poskytovaní verejných služieb sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebné pripojenie k verejnej sieti alebo poskytovať príslušné služby. Podnik môže vydať všeobecné podmienky a cenník, ktoré sú súčasťou zmluvy. Zmluva o poskytovaní verejných služieb je písomná; to neplatí pre predplatené služby, poskytovanie služieb prostredníctvom verejných telefónnych automatov a iných verejných prístupových bodov. Písomnú zmluvu o poskytovaní verejných služieb je možné meniť aj inou ako písomnou formou, ak sa na tom zmluvné strany dohodnú; to neplatí pre záväzky účastníka, ktoré podľa Občianskeho zákonníka možno dojednať len v písomnej forme.

Podľa ustanovenia § 44 ods. 2 zák. č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách zmluva o poskytovaní verejných služieb musí obsahovať

a.) identifikačné údaje zmluvných strán v rozsahu podľa § 15 ods. 2,

b.) popis poskytovaných služieb, najmä informácie o

1. prístupe k službám tiesňového volania a lokalizačným údajom vrátane obmedzení pri poskytovaní služieb tiesňového volania,

2. obmedzeniach týkajúcich sa prístupu k službám a aplikáciám alebo ich používania v súlade s osobitnými predpismi,

3. minimálnej ponúkanej úrovni kvality služieb, najmä lehotu prvého pripojenia k sieti alebo iné ukazovatele, ak tak určí úrad podľa § 46,

4. postupoch podniku pri meraní a riadení prevádzky zameraných na zamedzenie preťaženia sieťového spojenia a informácie o tom, ako môžu tieto postupy vplývať na kvalitu služieb,

5. druhoch servisných služieb, podporných služieb a kontaktné údaje na tieto služby,

6. obmedzeniach, ktoré podnik zavedie na používanie dodaných koncových zariadení,

c.) možnosť účastníka zverejniť alebo nezverejniť jeho osobné údaje v telefónnom zozname a informačných službách o účastníckych číslach a možnosť vybrať si, ktoré osobné údaje zverejní podľa § 59 ods. 2,

d.) podrobnosti o cenách vrátane prostriedkov, ktorými je možné získať aktuálne informácie o platných cenách, servisných poplatkoch, ponúkané spôsoby platby a rozdiely v nákladoch účastníka súvisiace so spôsobom platby,

e.) informácie o termínoch a spôsobe fakturácie za poskytnuté služby,

f.) čas trvania zmluvy o poskytovaní verejných služieb, podmienky jej predĺženia a ukončenia vrátane minimálnych podmienok používania alebo trvania služby, ktoré sa musia splniť v záujme využívania výhod z akcií na podporu predaja, poplatkov súvisiacich s prenosom čísel a iných identifikátorov, poplatkov splatných pri ukončení zmluvy o poskytovaní verejných služieb a náhrady nákladov súvisiacich s koncovými zariadeniami,

g.) spôsoby odškodnenia a systémy úhrad, ktoré sa uplatnia v prípade nesplnenia zmluvne dohodnutej úrovne kvality služieb,

h.) spôsob urovnávania sporov podľa § 75,

i.) druhy opatrení, ktoré môže podnik prijať v prípade narušenia bezpečnosti alebo integrity siete, alebo v prípade jej ohrozenia alebo poškodenia.

Podľa ustanovenia § 43 ods. 12 zák. č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách účastník je povinný a) používať verejnú službu v súlade s týmto zákonom a so zmluvou o poskytovaní verejných služieb,

b) platiť za poskytnutú verejnú službu podľa zmluvy o poskytovaní verejných služieb, a ak to povaha služby umožňuje, až na základe predloženej faktúry,

c) používať iba telekomunikačné zariadenia spĺňajúce požiadavky osobitných predpisov.

Podľa ust. § 44 ods. 8 písm. b) zákona č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách, podnik môže odstúpiť od zmluvy o poskytovaní verejných služieb, ak účastník nezaplatil cenu za poskytnutú službu ani do 45 dní po dni splatnosti.

Podľa § 52 ods. 1 a 2 prvá veta Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských

zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 od. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje, alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 544 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 ods. 1 Nariadenia Vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, v znení neskorších predpisov, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia, ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

V prejednávanej veci súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že návrh navrhovateľa je len v časti dôvodný.

Súd mal preukázané, že navrhovateľ s odporcom prostredníctvom predajcu uzavrel zmluvu o pripojení, na základe ktorej poskytoval odporcovi elektronické komunikačné služby. S účinnosťou od 01.11.2011

došlo k zmene právnej úpravy zmluvy o pripojení (zákon č. 351/2011 Z.z.), súd sa preto nestotožnil s právnou kvalifikáciou nároku navrhovateľom, nakoľko k uzatvoreniu zmluvy o pripojení neprišlo za predchádzajúcej právnej úpravy (zákon č. 610/2003 Z.z.). Súd na právny vzťah navrhovateľa a odporcu aplikoval zák.č. 351/2011 Z.z. a príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách účinné od 01.01.2008. Právny vzťah medzi navrhovateľom a odporcom založený zmluvou o pripojení súd posúdil ako občianskoprávny vzťah, odporcom uzavrela zmluvu o pripojení ako fyzická osoba bez oprávnenia na podnikanie. Z dokazovania ďalej vyplýva, že odporca využíval služby navrhovateľa, cenu poskytovaných služieb splatných fakturoval navrhovateľ odporcovi spolu v sume 121,18 €. Preto súd návrhu v tejto časti uplatneného nároku vyhovel a uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 121,18 € ako neuhradenú cenu za poskytnuté elektronické komunikačné služby. Čo sa týka vyúčtovanej položky a položky „Iné platby“ vo výške 165 € vo faktúre č. 7112496554, súd v tejto časti nárok posúdil ako nepreukázaný. Nakoľko na uvedenú sumu nebola účtovaná daň z pridanej hodnoty, nešlo o vyúčtovanie služieb poskytnutých odporcovi. Nakoľko na vyúčtovanú sumu nie je účtovaná daň, javí sa položka ako zmluvná pokuta, pričom výnosové zmluvné pokuty sa v daňovom priznaní DPH nevykazujú, lebo nie sú zdaniteľným plnením. Navrhovateľ netvrdil a ani nepreukazoval, na základe akého právneho dôvodu vyúčtoval odporcovi sumu vo výške 165 €.

Ak teda navrhovateľ tvrdil, že odporca je povinný zaplatiť nešpecifikovanú „Inú platbu“ za konkrétnu poskytnutú službu, bolo jeho procesnou povinnosťou označiť a predložiť súdu relevantné dôkazy na preukázanie tejto skutočnosti.

Dôkazným bremenom sa rozumie procesná zodpovednosť účastníka konania za to, že za konania neboli preukázané jeho tvrdenia, že z toho dôvodu muselo byť rozhodnuté o veci samej v jeho neprospech. Zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu rozhodnúť o veci samej i v takých prípadoch, keď určitá skutočnosť významná podľa hmotného práva pre rozhodnutie o veci, nebola alebo nemohla byť preukázaná a keď teda výsledky hodnotenia dôkazov neumožňujú súdu prijať záver ani o pravdivosti tvrdenia tejto skutočnosti, ani o tom, že by táto skutočnosť bola nepravdivá. Dôkazné bremeno ohľadom určitých skutočností leží na tom účastníkovi konania, ktorí z existencie týchto skutočností vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky; ide o toho účastníka, ktorý existenciu týchto skutočností tiež tvrdí. (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 24. júna 2010, sp. zn. 5Obo/52/2010)

Okrem uzatvorenia zmluvy o pripojení však iný právny úkon medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporcom, z ktorého by vyplývala povinnosť „inej platby“ (nepodliehajúcej dani z pridanej hodnoty) navrhovateľ netvrdil, a tak ich ani nepreukazoval, preto súd jeho návrh v časti o zaplatenie 165 € ako skutkovo nepreukázaný zamietol.

Nakoľko odporca je v omeškaní s plnením peňažného dlhu a toto omeškanie trvá, uložil mu súd aj povinnosť zaplatiť navrhovateľovi i úroky z omeškania z priznanej časti istiny tak ako je uvedené vo výrokovej časti rozhodnutia. Pri určení výšky úrokov z omeškania vychádzal súd zo základnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky v čase vzniku omeškania (deň po splatnosti jednotlivej faktúry) navýšenej o 8% .

Ďalej súd zamietol návrh navrhovateľa v časti o zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 248,95 €. Faktúrou č. 7211407562 splatnou dňa 25.11.2012 vyúčtoval právny predchodca navrhovateľa odporcovi zmluvnú pokutu bez uvedenia povinnosti za porušenie ktorej pokutu uplatňuje. Po vykonanom dokazovaní súd prišiel k záveru, že zmluvnú pokutu s príslušenstvom neuplatnil navrhovateľ dôvodne. Pre prípad porušenia špecifikovaných zmluvných povinností (najmä nezaplatenie ceny služieb riadne a včas počas doby viazanosti) dojednal navrhovateľ a odporca zmluvnú pokutu. Tento nárok nemožno navrhovateľovi priznať, nakoľko po právnom posúdení zmluvy o pripojení a predloženého dodatku k zmluve, jeho čl. 4, je nutné konštatovať, že zmluvná pokuta nebola dojednaná medzi účastníkmi individuálne, nebola dojednaná tak, aby nespôsobila značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a nebola dojednaná s ohľadom na zásadu primeranosti.

Zmluvu o pripojení a Dodatok k zmluve o pripojení možno charakterizovať ako spotrebiteľský zmluvný vzťah a na odporcu je potrebné hľadieť ako na spotrebiteľa, pretože pri jej uzavieraní nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, teda na právny vzťah založený zmluvou o pripojení a dodatkom je potrebné aplikovať aj príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách (§ 52 a nasl. Občianskeho zákonníka). Podľa názoru súdu uvedený záver

vyplýva zo skutočnosti, že tzv. spotrebiteľské zmluvy nepredstavujú osobitný zmluvný typ aplikovateľný len na občianskoprávne vzťahy, naopak príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka je potrebné aplikovať na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ bez ohľadu na to, či ide o občianskoprávny vzťah alebo o obchodnoprávny vzťah. Navrhovateľ právo na zaplatenie zmluvnej pokuty odvíja od spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sú ako tzv. typové zmluvy uzavierané vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy, a teda i dojednanie o zmluvnej pokute podstatným spôsobom neovplyvňuje. Nejde teda o individuálne dojednané zmluvné ustanovenie (§ 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Navrhovateľ ako dodávateľ zmluvnú pokutu s odporcom ako spotrebiteľom osobitne nevyjednával.

K základným princípom spotrebiteľských zmlúv patrí, že nesmú obsahovať neprijateľnú podmienku, teda také zmluvné dojednanie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a to pod sankciou absolútnej neplatnosti takejto podmienky. Uvedené súd konštatuje z dôvodu, že práve sporné zmluvné dojednania týkajúce sa zmluvnej pokuty vo výške 248,95 € považuje súd za neprijateľné zmluvné dojednania, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Súd žiadnym spôsobom nespochybňuje význam zmluvnej pokuty. Pokiaľ však ide o spotrebiteľský vzťah, musí ísť o takú zmluvnú pokutu, ktorá obstoje v rámci povinnej súdnej kontroly neprijateľných podmienok zo zreteľom na povahu, obsah a všetky osobitosti právneho úkonu, so zreteľom na vzájomné práva a povinnosti účastníkov spotrebiteľskej zmluvy a v neposlednom rade i so zreteľom na sankcionovanie nesplnenia povinností na strane oboch účastníkov zmluvy. Podľa názoru súdu, v spotrebiteľskej veci by pri samotnom uzavieraní zmluvy nemal byť prisnejšie alebo výlučne sankcionovaný zmluvnou pokutou len jeden účastník zmluvy, a to spotrebiteľ. Uvedené na prvý pohľad vyznieva v neprospech jedného účastníka zmluvy. Uvedené súd dáva do pozornosti preto, že navrhovateľ ako dodávateľ nie je nijako sankcionovaný v súvislosti s prípadným nesplnením povinností na jeho strane. Významné je pritom posúdenie zmluvnej pokuty s ohľadom na povahu, obsah zmluvy v čase uzavretia dohody o zmluvnej pokute a posúdenie prijateľnosti alebo neprijateľnosti tohto zmluvného dojednania by nemali ovplyvňovať ďalšie skutočnosti, ktoré nastanú po uzavretí zmluvy, teda ani následné správanie sa účastníkov zmluvy a v rámci neho i porušenie zmluvných dojednaní by nemali mať vplyv na prvotné posúdenie toho, či dojednaná zmluvná pokuta nie je neprimeranou sankciou za nesplnenie povinností (§ 53 ods. 4 písm. k/ Občianskeho zákonníka). Tým sa kladie dôraz hlavne na dodávateľa, ktorý pripravuje obsah zmluvy (ktorý obsah spotrebiteľ už nijako neovplyvňuje), aby bol náležite opatrný a dôsledný pri dojednávaní vedľajších zmluvných dojednaní, ako je zmluvná pokuta.

V prejednávanej veci súd dojednanú zmluvnú pokutu považuje súd ako neprimeranú sankciu s poukazom na viaceré aspekty. Z hľadiska času dodávateľ vôbec nerozlišuje situáciu, keď v dôsledku nezaplatenia ceny dôjde k ukončeniu zmluvy napríklad jeden mesiac pred uplynutím doby viazanosti a prípadom, kedy spotrebiteľ nezaplatí cenu hneď v prvý mesiac viazanosti, teda na jeho začiatku. Rovnako je bez akéhokoľvek významu, akú cenu služieb spotrebiteľ nezaplatí, t. j. či nezaplatí cenu dojednaného mesačného poplatku alebo nezaplatí cenu v dôsledku prekročenia tejto sumy aj niekoľkonásobne vyššiu (v tomto smere dodávateľ až do prerušenia služby spotrebiteľa nijako neobmedzuje). Zmluvná pokuta patrí dodávateľovi podľa zmluvného dojednania aj v prípade, že nedôjde k ukončeniu zmluvy, pretože stačí len úkon spotrebiteľa, ktorý smeruje k ukončeniu zmluvy, pričom toto ukončenie ani nemusí nastať. Je zrejmé, že navrhovateľ odvíja právo na zaplatenie zmluvnej pokuty najmä od nesplnenia povinností zaplatiť splatné faktúry za poskytnuté služby, počas trvania zmluvy. Po vyčerpaní služieb v rámci zvoleného účastníckeho programu pritom dodávateľ už neposkytuje spotrebiteľovi služby za také ceny ako je to v rámci dojednaného programu, preto zmluvná pokuta v tomto rozsahu pôsobí ešte neprimeranejšie.

Vzhľadom na to, že zmluvná pokuta je dojednaná ako súčasť spotrebiteľskej zmluvy a neprimerane vysoká zmluvná pokuta je sankcionovaná absolútnou neplatnosťou takéhoto dojednania ako neprijateľná zmluvná podmienka, v spotrebiteľských zmluvách preto nie je možné využiť tzv. moderačné právo upravené v § 545a Občianskeho zákonníka. Neprijateľná podmienka je neplatná ako taká, preto nemožno znižovať neplatne dojednanú zmluvnú pokutu. Na základe uvedeného súd uplatnenú zmluvnú pokutu spolu s jej príslušenstvom z nej považoval za nedôvodnú a spôsobujúcu značnú disproporciu v postavení účastníkov zmluvného vzťahu zmluvy v neprospech účastníka na strane spotrebiteľa.

Súd dáva do pozornosti, že zmluvná podmienka, od ktorej odvodzuje navrhovateľ žalobou uplatnený nárok, a tiež zmluvné podmienky rovnakého významu používané v zmluvách uzatváraných právnym predchodcom navrhovateľa so spotrebiteľmi, boli judikované ako neprijateľné zmluvné podmienky s poukazom na § 53a Občianskeho zákonníka, ktoré je dôsledkom transpozície smernice Rady č. 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica“), ktorá v čl. 7 ods. 1 ukladá členským štátom zabrániť súvislému používaniu neprijateľných zmluvných podmienok: Členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov.

Rozsudkom Okresného súdu Bardejov č. k. 4C/174/2011-21 zo dňa 30.11.2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 3Co/26/2012 zo dňa 23.05.2012 bola zmluvná pokuta rovnakého významu vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Obdobne aj vo veci Okresného súdu Bardejov č. k. 4C/162/2011-28 zo dňa 06.12.2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 16Co/32/2012-46 zo dňa 15.03.2012, príkladom tiež rozsudkom Okresného súdu Rožňava sp. zn. 10C/131/2014 zo dňa 26.09.2014.

Ustanovenie § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka zakazuje dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú. Takáto zmluvná podmienka je neplatná (podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, pričom ide o absolútnu neplatnosť). Jej ďalším používaním dodávateľ vytvára protiprávny stav, zákonom explicitne zakázaný, a priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky je v priamom rozpore so zákonom.

Súd s ohľadom na vyššie uvedené dospel k záveru, že dohoda účastníkov o zmluvnej pokute v Dodatku k Zmluve o pripojení je neprijateľná zmluvná podmienka, a preto je podľa ustanovenia § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka a aj podľa ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka neplatná a návrh aj v časti o zaplatenie 248,95 € ako nedôvodný zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p., podľa ktorého, ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo. Vo veci bola pomerne úspešnejší odporca, ktorému vzniklo právo na náhradu pomernej časti trov konania. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania súd vychádzal len z uplatnenej istiny. Predmetom konania bolo zaplatenie sumy 515,13 €. Navrhovateľ bol úspešný v časti o zaplatenie 121,18 € (23,52 %), odporca bola úspešný v časti o zaplatenie sumy 393,95 € (76,48 %, neúspech navrhovateľa je úspechom odporcu). Odporca návrh na rozhodnutie o trovách konania nepodal a žiadne trovy konania mu zo súdneho spisu ani nevyplývajú, súd o trovách konania rozhodol tak, že ich náhradu odporcovi voči navrhovateľovi nepriznáva.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15-tich dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Bratislave, písomne v dvoch vyhotoveniach (§ 204 ods. 1 prvá veta O.s.p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.). Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy (§ 42 ods. 3 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších

predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 251 ods. 1 O.s.p.).

Odvolaie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p. t.j.

1. sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov
2. ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania
3. účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený
4. v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie
5. sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný
6. účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom
7. rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát
8. súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil, tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav
9. sa rozhodlo bez návrhu, nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali
10. bol odvolacím súdom schválený zmier

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.), t.j.

1. sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu,

2. má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej

3. odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4 O.s.p.,

4. ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 O.s.p.)